

FU

FU SÖBBEN 1:19

Mattias Öbrink

Rapport 2007:28

FU SÖBBEN 1:19

Arkeologisk förundersökning

Torp 114

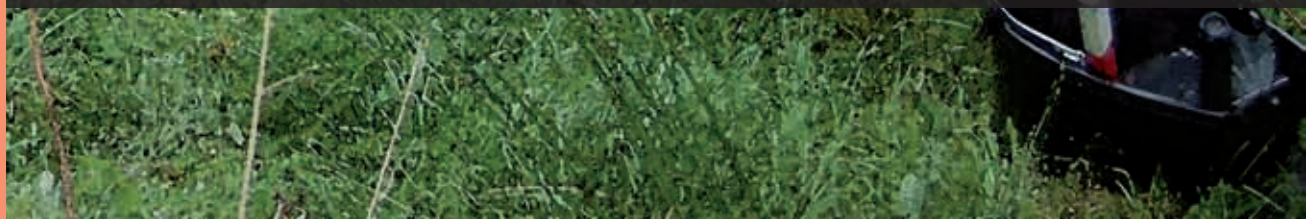
Söbben 1:19, Torp socken, Orust kommun

Mattias Öbrink

Rapport 2007:28

BOHUSLÄNS MUSEUM

Rapport från utförd arkeologisk undersökning

IDENTIFIERINGSUPPGIFTER

Dnr 431-3557-2007 **Eget Dnr** 626/03 K **Kontonr** B200
Socken/stad Torp **Sn/stadsnr** 1609 **Fornl.nr.** Torp 114
Landskap Bo **Län** Västra **Kommun** Orust
Trakt, kvarter, fastighet Söbben 1:19 **Ekonomisk karta** 8B 3b

x-koord 6468605 **y-koord** 1259059 **Nivå (lägsta)** 30 **(högsta)** 30

UNDERSÖKNINGENS ART OCH

Typ av exploatering Husbyggnation **Kod** HB
Typ av undersökning Förundersökning **Kod** FU
Uppdragsgivare Väinö Koivujärvi, Assarebo 16, 461
98 Trollhättan **Ansvarig institution** Bohusläns museum
Fältarbetet from 2007-05-29 **tom** 2007-05-29

Fältarbetsledare Mattias Öbrink **Antal dagar** 1

	yta	volym	schakt	ext. yta	tim. grov	ark	maskin
Beräknad						16 h	8 h
Undersökt			67 m ²	2714 m ²		8 h	4 h

UNDERSÖKNINGSOBJEKT OCH UNDERSÖKNINGSRESULTAT

Uppgifter ur RAÄ:s fornl.reg.: **Art av fornl.** Boplatz **Kod** 22

Undersökningsresultat Boplatzlämningar **Kod**

Uppgifter ur RAÄ:s fornl.reg. **Anläggningar, typ/form/antal i kod och klartext:**

Undersökningsresultat Boplatzlämningar med 2 nedgrävningar (varav 1 osäker), 1 härd, 2 mörkfärgningar. Slagen flinta och kvarts.

Datering i kod och klartext

Undersökning avslutad? **Fornlämning tidigare undersökt?** **Införd på ekonomisk karta?**

Kvarstår lagskydd för icke-undersökt del av fornlämning? **Fornlämning registrerad av RAÄ?** **Antecknad i fornlregister? (fylls av FR)**

Datum:

Fältarbetsledarens underskrift

Rapport från utförd arkeologisk undersökning

Bakgrund

Bohusläns museum utförde 29 maj 2007 en förundersökning av fornlämning Torp 114 inom fastigheten Söbben 1:19, Torps socken, Orust kommun. På fastigheten planeras nybyggnad av en gårdsverkstad. Syftet med förundersökningen var att förse Länsstyrelsen med ett fördjupat kunskapsunderlag inför prövning av arbetsföretaget.

Bohusläns museum genomförde 2006 en utredning av ovan nämnda fastighet varvid den fornlämning som nu förundersökts påträffades.

Landskap, topografi och fornlämningar

Undersökningsområdet ligger på den nordligaste delen av Orust. Lämningen ligger en svag sydväst-sluttning i äldre åkermark, nu i träda. Direkt åt sydöst finns en bäckfåra. Området ligger cirka 30 m ö. h.

Torp 114 är registrerad som en boplatz och påträffades vid en arkeologisk utredning inom fastigheten Söbben 1:19 som Bohusläns museum genomförde 2006. Vid denna påträffades inom ett område på minst 65 x 25 m (NÖ-SV), en härd (ca 1 meter i diameter med sot, kol och eldpåverkade stenar), två nedgrävningar och 1 stenläggning av flata stenar. Fynden utgjordes av en slagen flinta. Boplatsen har en osäker begränsning i alla väderstreck (Ytterberg 2006).

Direkt nordöst om Torp 114 finns Torp 112, en mesolitisk boplatz. Väster om Torp 114 finns Torp 73, Söbbens gamla bytomt med äldsta skriftliga belägg från 1487. Sydöst om Torp 112 finns Torp 55, fyndplats för en trindyxa.

Undersökningen

Sökschakt grävdes inom FU området och direkt SV om detta. Totalt 11 schakt omfattande 88 m² grävdes se bilaga 2 och 3. Schakt och påträffade anläggningar mättes in med GPS och fotades med digitalkamera. Schakten 108, 133 och 137 utgjordes av schakt från utredningen som återupptogs och utvidgades. Totalt 5 anläggningar påträffades (bilaga 2 och 4). Dessa utgjordes av 2 nedgrävningar (varav den ena var osäker), 2 mörkfärgningar och den härd som påträffades vid utredningen. De två nedgrävningarna undersöktes.

Slagen flinta påträffades i schakten i områdets sydvästra del (schakt 100, 104, 108, 116, 124, och 128). I schakt 108 påträffades dessutom slagen kvarts. All flinta och kvarts framkom i sanden under matjorden.

I den sydvästra delen av det undersökta området framkom boplatzlämningar, detta område har markerats som UN-område på schaktplanen, bilaga 2. Även öster om det markerade UN-området framkom spridd slagen flinta och en osäker nedgrävning, här var dock lämningarna mycket blygsamma. Boplatsen Torp 112 fortsätter alltså ej in på här aktuell fastighet.

Boplatsen Torp 114 visade sig ha en placering längre åt sydväst än vad som angivits i FMIS. Troligen fortsätter fornlämningen in på angränsande tomt mot nordväst. Vissa av lämningarna kan höra ihop med bytomten Torp 73, i två av schakten framkom en bit yngre rödgods och en bit fönsterglas av äldre typ.

Åtgärdsförslag

Markeringen i FMIS för fornlämningen Torp 114 bör flyttas för att stämma överens med det område där boplatzlämningar påträffades.

Bohusläns museum anser att den del av fastigheten Söbben 1:19 som markerats som UN-område på schaktplanen, bilaga 2, bör undersökas inför en eventuell exploatering. Det planerade arbetsföretaget inom fastigheten berörs inte, såvida inte det markerade UN-området omfattas.

Referenser

Ytterberg, N. 2006. *Rapport. Arkeologisk utredning, Söbben 1:19, Torp socken, Orust kommun*. Bohusläns museum Rapport 2006:69, Uddevalla.

Bilagor

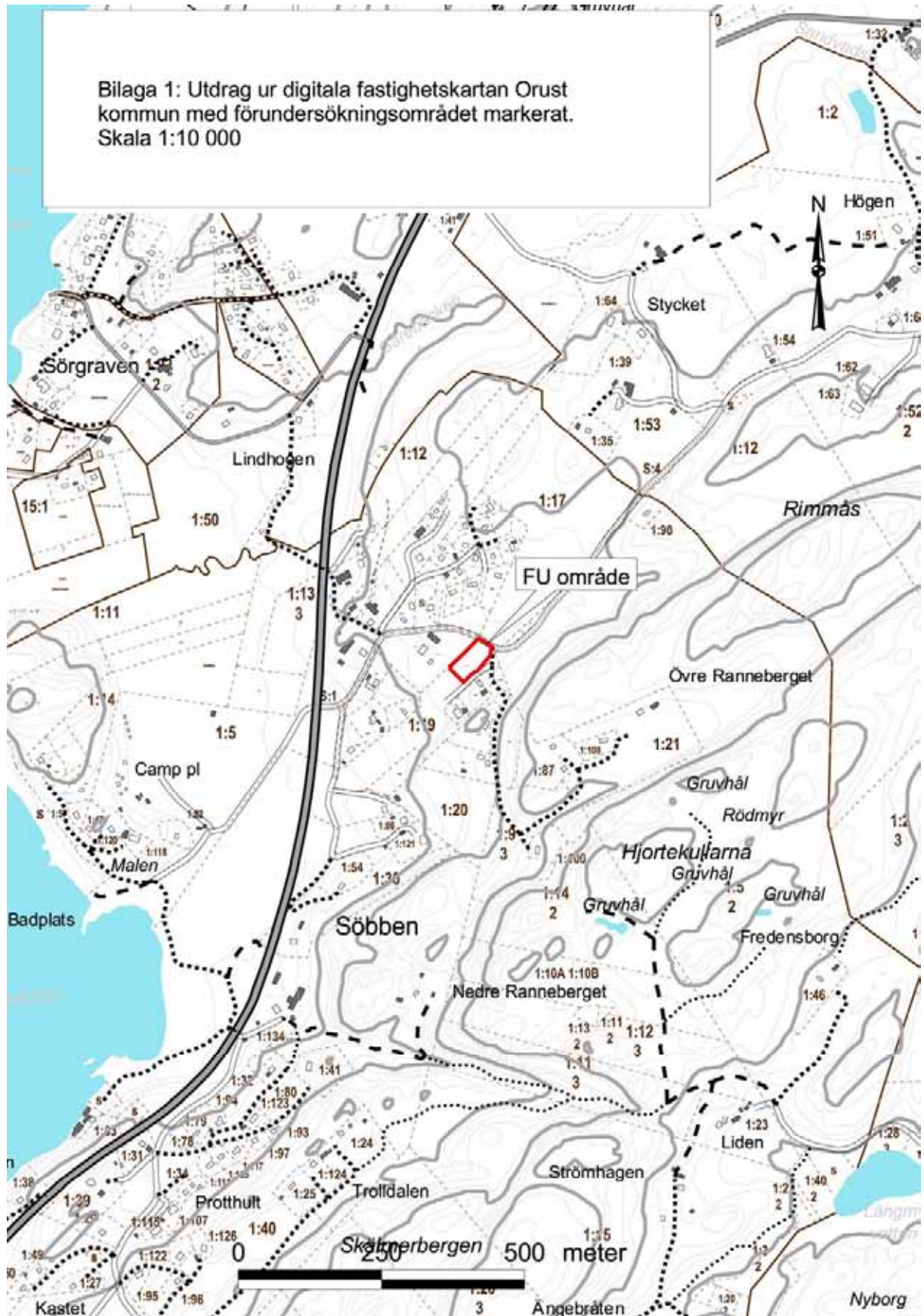
Bilaga 1: Utdrag ur digitala fastighetskartan Orust med undersökningsområdet markerat, skala 1: 10 000

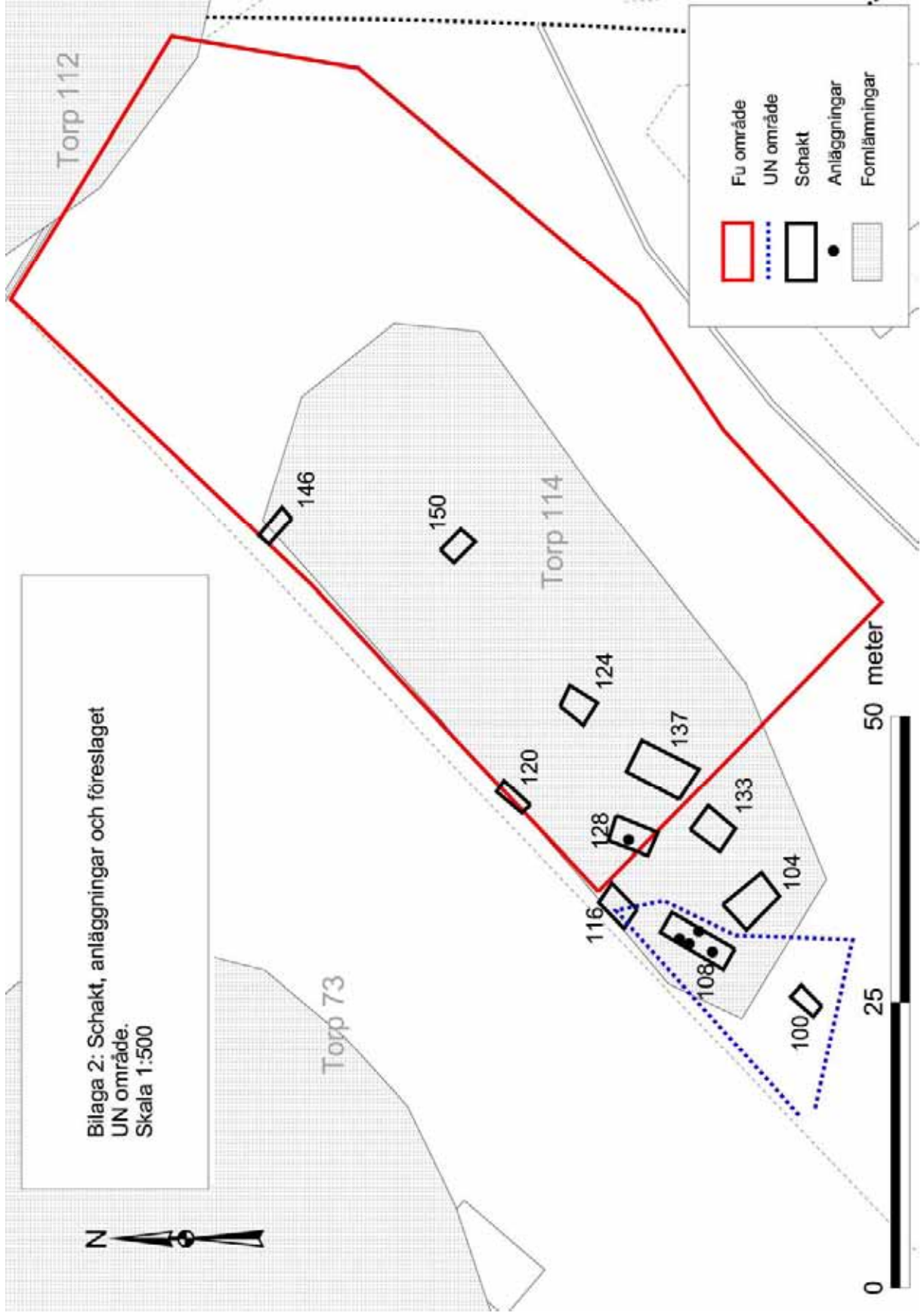
Bilaga 2: Schakt, anläggningar och föreslaget UN område, skala 1:500

Bilaga 3: Schaktbeskrivning

Bilaga 4: Anläggningsbeskrivning

Bilaga 1: Utdrag ur digitala fastighetskartan Orust kommun med förundersökningsområdet markerat.
Skala 1:10 000

BILAGA 3

Tabell 1: Schaktbeskrivning

Schakt	Längd	Bredd	Djup	Lagerbeskrivning	Anläggningar	Fynd	Kommentar
100	2,5 m	1,2 m	0,45 m	Matjord 0,2-0,3 m tjock, därunder grågul sand.	-	5 slagna flintor varav en patinerad.	-
104	4 m	1,5 m	0,5 m	Matjord 0,2 m tjock, därunder grågul sand.	-	1 slagen flinta, 1 bit yngre rödgods	Ledning nedgrävd diagonalt genom schaktet.
108	6 m	2 m	0,4 m	Matjord 0,2 m tjock, därunder gulgrå sand.	A112, A113, A114, A115	2 slagen kvarts, 1 slagen flinta, 1 bit äldre fönsterglas	-
116	2,5 m	1,2 m	0,4 m	Matjord 0,2 m tjock, därunder brungul sand	-	1 slagen flinta	-
120	2,5 m	1,2 m	0,4 m	Matjord 0,2 m tjock, därunder brungul sand	-	-	-
124	3 m	2 m	0,4 m	Matjord 0,2 m tjock, därunder brungul sand, bitvis grusig	-	1 slagen flinta	-
128	3,5 m	2 m	0,25 m	Matjord 0,15-0,2 m tjock, därunder brungul sand, bitvis grusig	A132	2 slagen flinta varav 1 bränd (båda i A132)	-
133	3 m	2,5 m	0,4 m	Matjord 0,25-0,3 m tjock, därunder grågul sand, något siltig	-	-	-
137	5 m	2,5 m	0,25 m (1 m)	Matjord 0,2 m tjock, därunder brungul sand 0,25 m tjock, därunder grå siltig lera.	-	-	Djupschakt i V del, 1 m djupt.
146	3 m	1,2 m	0,35 m	Matjord 0,25-0,3 m tjock, därunder grågul silt.	-	-	-
150	2,5 m	1,2 m	0,5 m	Matjord 0,3 m tjock, därunder grågul sand, något siltig	-	-	-

BILAGA 4

Tabell 2: Anläggningar

ID	Typ	Form i plan	Storlek i plan	Djup	Fyllning	Fynd	Kommentar
A112	Nedgrävning	Oval	0,4x0,3 m	0,14 m	Mörkgrå grusig sand	-	Undersökt 50 %
A113	Härd	Rektangulär	0,6x0,8 m i schaktet	-	Mörkgråbrun grusig sand + skärvig sten	-	Påträffad vid utredningen
A114	Mörkfärgning	Oval	0,8x0,4 m	-	Mörk gråbrun sand.	-	Ej undersökt.
A115	Mörkfärgning	Oval	1,4x0,7 m	-	Mörk gråbrun sand.	-	Ej undersökt.
A132	Nedgrävning, osäker	Oval	0,8x0,6 m	0,18	Humös brun sand	2 slagen flinta varav 1 bränd	Troligen matjordssvacka. Undersökt 50 %

FU SÖBBEN 1:19

Mattias Öbrink

Rapport 2007:28